

Geniu al matematicii mondiale născut în satul mehedințean Comanda

**Categorie: Timp liber Publicat: Duminică, 19 Mai 2019 19:44 Scris de Dumitru Stoichița
Accesări: 13549**

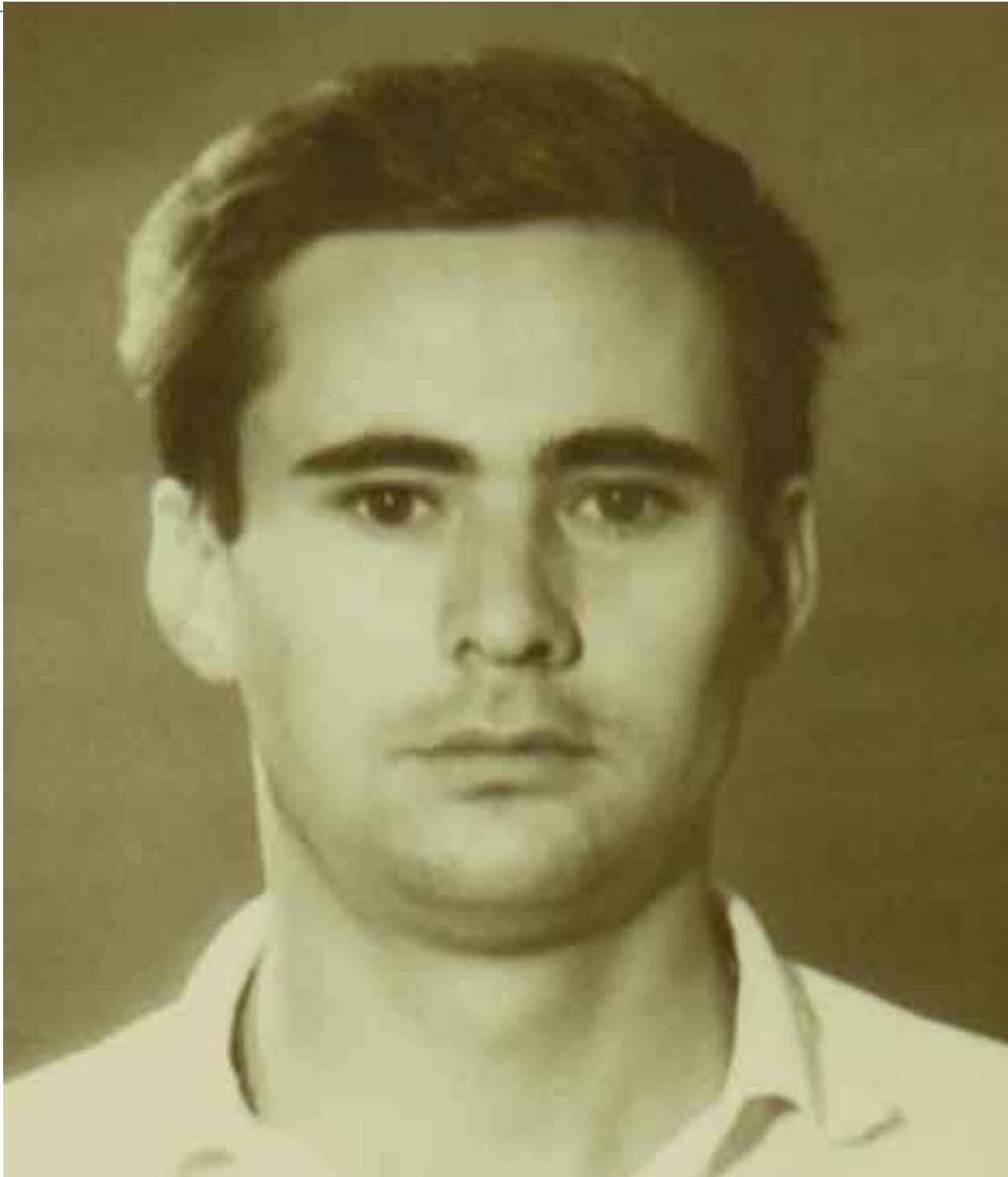
Foarte puțini, sau chiar nimeni nu știe că în satul mehedințean Comanda s-a născut și a copilărit unul dintre cei mai mari matematicieni ai lumii. Cu acest material, scoatem la iveală faptul că satul Comanda, în istorie, are un loc special. Acesta nu este singurul. Pe parcurs, vom încerca să arătăm opiniei publice faptul că acest sat împreună cu locuitorii săi, merită să fie menținut în istora acestei zone. Cel puțin.

EDIȚIE SPECIALĂ

Geniu al matematicii mondiale născut în satul mehedințean Comanda

**Categorie: Timp liber Publicat: Duminică, 19 Mai 2019 19:44 Scris de Dumitru Stoichița
Accesări: 13549**

Geniu al matematicii mondiale născut în satul mehedințean Comanda

**Categorie: Timp liber Publicat: Duminică, 19 Mai 2019 19:44 Scris de Dumitru Stoichița
Accesări: 13549**

Nicolae Popescu s-a născut la data de 22 septembrie 1937 în satul Comanda-Strehaia, județul Mehedinți. Părinții săi l-au înscris la Colegiul Popular "Nicolae Bălcescu" (azi revenit la numele original Colegiul Carol I) din Craiova. Mai apoi se înscrie la Facultatea din Iași. În anul III este exmatriculat din motive politice, considerându-se că este un element „ostil față de regim”, după ce făcuse o remarcă potrivit căreia „și realizările oamenilor de știință americani erau demne de luat în considerare”. Fiind exmatriculat, a plecat acasă, în Comanda-Strehaia, unde a lucrat la câmp un an, la Gospodăria Agricolă de Producție, iar în timpul liber studia în continuare matematică de înalt nivel. În anul 1959 a reluat facultatea de la început, din anul I, de această dată la Facultatea de Matematică din București, pe care a absolvit-o în 1964. Nicolae Popescu era preocupat în matematică mai ales de cercetarea științifică. În anul II de facultate, 1960, ca student, a inițiat un seminar științific la care participau colegi din același an sau din ani mai mici, însă la care veneau și studenți de la alte facultăți. Acest seminar a continuat timp de 50 de ani, sub diferite denumiri. Astăzi, acest seminar se numește Seminarul de Algebră și Teoria numerelor „Nicolae Popescu”.

Unul dintre cei mai mari matematicieni ai lumii

La terminarea facultății este numit cercetător-stagiar la propunerea unor somități academice precum Miron Nicolescu, Grigore C. Moisil, Gheorghe Vrăncianu și Octav Onicescu. A publicat, până în anul 1966, 18 lucrări științifice care i-au adus recunoașterea internațională. A devenit doctor docent înainte de a împlini vârsta de 35 de ani. A contribuit din plin la dezvoltarea cercetării științifice în general, și a cercetării științifice matematice românești, în special. Ca student, a publicat o lucrare în Franța în colaborare cu un matematician elvețian, Pierre Gabriel, rezultatul principal fiind cunoscut în literatura de specialitate ca Teorema Popescu-Gabriel. În 1973 Nicolae Popescu a publicat în Editura Academic Press monografia "Abelian Categories with Applications to Rings and Modules", lucrare ce a încununat activitatea sa de cercetare în domeniul teoriei categoriilor, considerată cea mai completă în lume în acel moment. Dintre numeroasele cărți pe care le-a scris Nicolae Popescu amintim: "Elemente de teoria algebrică a numerelor", Universitatea București, 1968; "Teoria categoriilor și teoria fasciculelor", Editura Științifică, 1971; "Categorii Abeliene", Editura Academiei, 1971; „Abelian categories with Applications to Rings and Modules”, Academic Press, L. M. S. Monograph No.3, London, 1973.

Comunismul – o piedică în calea marelui matematician comăndean

La Congresul Internațional de Matematică de la Moscova, din 1966, expunerea rezultatelor sale s-a bucurat de un succes deosebit, mari academicieni din lume prezenți la acel congres și-au exprimat aprecierile în acest sens. A început să primească numeroase invitații din universități din SUA, Germania, Franța, Italia, Belgia, Canada, dar și din alte țări. Cu toate acestea, cercetătorul Nicolae Popescu nu a putut onora aceste invitații deoarece nu primea viză de ieșire

Geniu al matematicii mondiale născut în satul mehedințean Comanda

**Categorie: Timp liber Publicat: Duminică, 19 Mai 2019 19:44 Scris de Dumitru Stoichița
Accesări: 13549**

din țară. Pentru rezultatele fundamentale în teoria categoriilor, numele său a fost menționat în „Enciclopedia Matematică” editată de Academia de Științe a URSS, în 1978, și în vasta lucrare în 10 volume, format mare, „Encyclopaedia of Mathematics (Kluwer Academic Publishers, 1990). Doar mehedințeanul Nicolae Popescu, Dimitrie Pompeiu și Simion Stoilow sunt matematicienii români menționați în această Enciclopedie. A ținut conferințe ca Profesor invitat la universitățile din: Anvers (Belgia); Zurich (Elveția); Mulhouse, Colmar, Strasbourg, Lyon, Rennes, Bordeaux, St. Etienne (Franța); Roma, l'Aquila, Bresanone (Italia); Novosibirsk, Barnaul (Rusia); Munchen, Stuttgart, Heidelberg, Hagen, Dortmund, Bielefeld (Germania); Kuwait University (Kuwait); Naruto, Okayama (Japan); Johns Hopkins, Columbia, Illinois (SUA); Almería, Granada (Spania), Ciudad de Mexico (Mexic), G.G.S. – Lahore (Pakistan), UNAN – Managua (Nicaragua), Cairo (Egipt), Universidad de la Serena – La Serena (Chile). Din 1990 a fost președinte al Societății Matematicienilor din România, iar din anul 1997 membru corespondent al Academiei Române. Matematicianul Nicolae Popescu a încetat din viață la 29 iulie 2010, în București.